

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 23

Presidència de la Sra. Maite Torrent i Pallicer

Sessió celebrada dia 9 de maig de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 1246/24**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a centre de dia i activitats comunitàries de Son Xigala de Palma. . . . . [276](#)
- 2) **RGE núm. 2845/24**, presentada pels grups parlamentaris Socialista, Popular, MÉS per Mallorca i Mixt, relativa a reconeixement del poble sahrauí. . . . . [279](#)
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bona tarda senyores i senyors diputats. Començam la sessió d'avui i, en primer lloc, demanaria si hi ha substitucions.

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Sí, Sr. Presidenta, Àlex Fernández substitueix Pilar Costa.

LA SRA. PRESIDENTA:

Beníssim.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Patricia Gómez substitueix Sílvia Cano.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Bona tarda, presidenta, Sebastià Sagreras substitueix Pedro Álvarez. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Beníssim, perfecte. Idò, l'ordre del dia d'avui consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 1246/24 i 2845/24.

1) Proposició no de llei RGE núm. 1246/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a centre de dia i activitats comunitàries de Son Xigala de Palma.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 1246/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a centre de dia i activitats comunitàries de Son Xigala de Palma. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Lamin, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Moltes gràcies, presidenta, bona tarda senyores i senyors diputats. Bé, la veritat és que és un plaer poder debatre avui una infraestructura tan prioritària com és tot el que té a veure amb els centres d'atenció comunitària a persones majors en situació de dependència, en aquest cas, el centre de Son Xigala.

No ens sorprendrà si posam en valor que som a una societat cada vegada molt més envellida, això són paràmetres en positiu, perquè això vol dir que de cada vegada vivim més i millor; això vol dir que som a una societat on els paràmetres de qualitat de vida i de benestar de cada vegada són molt més elevats, però això també implica reptes, reptes de present i de futur, i dins aquests reptes de present i de futur, suposa fer front que en el 2045, a Mallorca, en aquest cas, parlarem de més d'un 40% de persones majors en situació de dependència que necessitaran serveis de qualsevol tipus, ja siguin comunitaris, bé perquè la seva situació personal no permeti romandre a casa.

Nosaltres sí que som el partit que pensam que a la gent ha de prevaler sempre el dret que les persones puguin ser ateses a ca seva, puguin seguir desenvolupant el seu projecte vital a ca seva, a prop de la seva gent i en aquella llar que s'han construït al llarg de la vida.

Però això, com és obvi, no és aplicable a tothom, perquè la situació de cada un és la que és i moltes vegades, per molt que un vulgui quedar a ca seva, el context, la situació sociofamiliar, personal i la necessitat de serveis no ho permet. I és aquí on l'administració juga un rol fonamental en la presa de decisions, amb la posada en marxa de polítiques públiques d'atenció integral a les persones en situació de dependència, per acabar donant a cada persona aquell servei per cobrir aquella necessitat particular de cada persona. I és aquí on les infraestructures d'atenció comunitària juguen un rol fonamental, precisament per donar continuïtat a aquest projecte vital, allò de teixir serveis i recursos a prop de la gent, que siguin també serveis vehiculars de drets fora haver d'obligar la persona a haver de desarrelar-se, a haver de canviar d'entorn i, sobretot, també que siguin serveis i recursos totalment compatibles amb la conciliació, que facin compatible aquell equilibri entre la conciliació i el dret que tenen les persones a una atenció comunitària.

El centre de dia de Son Xigala, fou una de les grans apostes de l'Ajuntament de Palma del Govern de progrés, que el 2021 vàrem signar un conveni entre la Conselleria d'Afers Socials i l'Ajuntament de Palma per posar en marxa aquest servei, que també formava part d'una infraestructura molt més àmplia, que eren els serveis socials de Mestral, que avui en dia ja estan posats en marxa, i la part que queda pendent de posar en marxa i d'obrir és el centre de dia, que, en teoria, les obres ja haurien d'haver estat finalitzades a finals del 2023, per lliurar aquestes obres a l'ajuntament perquè pugui gestionar-ne la infraestructura, així com figura al conveni.

Avui venim precisament a reivindicar això, que se segueixi apostant per una infraestructura tan estratègica com aquesta, que també s'aposti per acabar-la, per posar-la en marxa i sobretot també que es doni prioritat a aquesta infraestructura i a moltes altres, però perquè es pugui equipar, posar-la en marxa i sobretot també que es facin aquells tràmits necessaris perquè la Conselleria de Famílies i Afers Socials també faci feina de la mà de l'Ajuntament de Palma per poder subscriure el conveni de places, perquè aquest servei pugui ser una realitat per als veïns i veïnes d'aquesta ciutat.

A més, també, de continuar fent una aposta decidida per instrumentalitzar els plans d'infraestructures i incorporar noves infraestructures necessàries arreu d'aquestes illes, així com també fer-ho en la mesura en què s'ha fet durant aquests vuit anys; així com també seguir treballant de manera coordinada i decidida de la mà dels ajuntaments i dels consells, per ampliar la xarxa dels recursos sociosanitaris, a fi de no escatimar cap recurs perquè la gent pugui tenir les màximes alternatives en matèria de serveis i dels recursos que dignifiquin i que permetin a la gent seguir desenvolupant el seu projecte vital, a la vegada que també pugui complir el seu dret de rebre l'atenció de màxima qualitat.

Moltes gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Lamin. Torn de fixació de posicions, el Grup Parlamentari VOX diu que no farà ús de la paraula. Idò pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Carrió, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Gràcies, presidenta, molt bona tarda, diputades i diputats. Des de MÉS per Mallorca, donarem suport a aquesta iniciativa del Partit Socialista, però va en consonància i amb les prioritats que ja a la passada legislatura i a l'anterior havíem iniciat. Existeix, existia i, tot i els esforços, segueix existint un dèficit en infraestructures vinculades a situacions de dependència, tant de centres de dia, com de places de residència, i així s'hi ha fet una feina o s'hi va fer a la passada legislatura una feina importantíssima, i el compromís de la Sra. Cirer en aquesta comissió, quan va venir a explicar les línies de treball, era continuar, precisament amb aquest pla d'infraestructures, on existeix a Son Xigala i, per tant, entenc que rebrà el suport de tots els grups. I sobretot perquè coincideix amb un model d'atenció, que és el model que crec que hem d'encaminar, un model d'atenció a la dependència que estigui lluny de les grans macroinfraestructures i lluny de les macroinfraestructures lluny de casa.

Per tant, tot els serveis com places de centre de dia, hores d'atenció a la dependència o teleassistència, que va ser una de les polítiques engadades la passada legislatura i que ara, segons la conselleria, també rebrà suport, són absolutament fonamentals per aconseguir aquest procés d'atenció i d'estar a casa el màxim temps possible. Aquí no s'esmenta, però li dic que quedi en comissió almanco, hi ha un repte importantíssim vinculat als centres de dia, que és el transport, perquè no tots els municipis tenen un centre de dia, sinó que, per exemple, les persones que necessiten centre de dia de Montuïri s'han de desplaçar fins a Vilafranca i el fet que no hi hagi aquest transport, això dificulta. Sé que a nivell d'ajuntaments s'hi fa feina i el consell insular també hi té un repte important.

No em vull reiterar, només reiterar el suport i entenent que possiblement serà d'aquestes PNL de consens.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Carrió. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gomila, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, presidenta, bona tarda, diputats i diputades. Sense cap dubte, l'atenció a les persones en situació de dependència i la promoció de la seva autonomia personal és un dels principals reptes de present, però també de futur quant a política social, tenint en compte l'envelliment de la població, de fet, es preveu que en el 66, un 35% de la població a Espanya sigui major de 65 anys.

Les necessitats a cobrir sabem que són molt diverses, com diversos han de ser els serveis que s'han d'oferir, pel que és imprescindible seguir fent feina per augmentar les passes geriàtriques, les de centre de dia, les de centre d'autonomia, diversificar els serveis d'assistència a domicili, crear places supervisades per a gent gran que sigui més autònoma, així com també implementar nous models de convivència que permetin a les persones majors que puguin romandre el màxim temps possible a casa seva, o bé amb uns recursos assistencials de qualitat, que millorin i dignifiquin la vida d'aquestes persones majors i la seva autonomia. Així, com també és important apostar per noves inversions en centres de dia i serveis residencials per a persones en situació de dependència i que puguin estar el més pròxims a ca seva, perquè d'aquesta manera no desarreles les persones majors del seu entorn.

Com que la proposta que avui du el PSOE va en aquest sentit, des de MÉS per Menorca farem un vot favorable, com hem fet amb qualsevol proposta que el que pretengui és millorar l'atenció a les persones en situació de dependència i millorar també la seva autonomia.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Gomila. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Durán, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, presidenta, i molt bona tarda a tots els diputats. Com deia abans el Sr. Omar Lamin, de cada vegada tenim la població més envellida a causa de l'esperança de vida, això fa que les administracions hagin de posar tots els recursos per facilitar la vida a tots els nostres majors.

Els centres de dia, avui parlem d'un centre de dia, en concret el de Son Xigala, els centres de dia brinden cura i atenció a les persones majors i els permeten ser a ca seva durant més temps, moltes vegades fan tota aquella feina que evita que arribin abans a una residència. Aquests centres ofereixen activitats dissenyades per estimular la ment i fomentar la interacció social; aquests centres no sols beneficien els adults majors, sinó també a tots els cuidadors i famílies que tenen aquestes persones majors dependents a casa; aquests centres de dia sovint ofereixen programes d'exercici, serveis de salut i educació sobre la nutrició, els donen una menjada calenta cada dia, controlada, per això serveixen per promocionar la salut i el benestar. Són una prevenció contra l'aïllament social, aquí, en aquest Parlament hem presentat diverses PNL sobre la solitud no desitjada i la pateixen de manera molt forta i molt greu els nostres majors. Per tant, aquests centres de dia serveixen per això també. Aquests centres de dia també serveixen com a respir a les famílies.

Per tant, per totes aquestes coses i per moltes més, evidentment, nosaltres estam a favor dels centres de dia. I la importància d'aquests centres de dia, que queda molt bé i que tots la podem veure, es va veure demostrada en el confinament de la COVID. Jo record perfectament la conversa que vaig tenir

amb una senyora que tenia el seu home que era dependent i que va tenir durant mesos tancats els centres de dia, evidentment, no quedava més remei, i em comentava el deteriorament que va patir de tots aquests mesos d'estar aïllat, evidentment ella també ho va patir, pobreta meva, però... i va ser general, vull dir, es va notar al món sanitari. Per tant, nosaltres hi creiem en aquest tema, i totes les polítiques que es varen continuar la passada legislatura en aquest sentit, vosaltres segur que el Partit Popular, el Govern de Margalida Prohens i la consellera Catalina Cirer, ja han dit que les continuaran.

En el primer i segon punt votarem a favor i hi votarem a favor perquè es podran complir aquests terminis que es donen en aquests dos punts, perquè aquest centre de dia ens diuen que ja està finalitzat, s'acaba d'equipar totalment i just queda formalitzar l'entrega de claus amb l'Ajuntament de Palma. Per tant, el primer punt i el segon el votarem a favor.

El tercer punt el votarem a favor, com no pot ser d'altra manera, perquè nosaltres, a la passada legislatura ho vàrem demanar per activa i per passiva, que era treballar per conveniar les places dels centres de dia i d'altres activitats comunitàries. Nosaltres creiem en el conveni amb aquest tipus de places de centres. Per tant, hi votarem a favor.

En el punt quatre, en el Pla d'infraestructures, hem de dir que la consellera té raó, a la Sra. Marta Carrió va dir en compareixença en seu parlamentari, fa comptes continuar amb el Pla d'infraestructures. Un Pla d'infraestructures que jo record que en aquell moment es va presentar amb moltíssima propaganda, com el que es feia a tota la passada legislatura, es va presentar l'any 2017, s'havien de fer 566 places de residència i s'ha de dir que de les 566 places de residència, en aquest moment que havien d'estar acabades en el 2022, n'hi ha acabades 110, les de Marratxí. No se n'han acabades cap més. Millor dit, 110 a Marratxí i 18 a Formentera, és tot el que es va acabar de places de residència.

Quant als centres de dia, sí que es va complir més, però en places de residència no. Però és igual, la idea és continuar i que, per exemple, Son Dureta sigui una realitat.

Al punt cinquè votarem a favor, com no pot ser d'altra manera, que és seguir treballant de forma coordinada en col·laboració amb ajuntaments i consells insulars en la construcció i gestió de nous centres. Aquest Govern té intenció de donar continuïtat al Pla d'infraestructures, com ja va comentar la consellera com he dit abans.

I en el sisè punt, el Parlament insta el Govern de les Illes Balears a avançar cap a un model d'atenció integral social i sanitària, amb el qual implicar de forma directa i simultània els sistemes de salut i serveis socials, també hi creiem. Quant a la permanència o l'entorn habitual, vostès saben que la consellera ho ha dit aquí, la consellera diu que sempre que sigui possible l'administració ha de contribuir de manera coordinada amb els serveis de salut i serveis socials, que es pugui donar la màxima assistència i que el nostre familiar, la nostra persona major, pugui romandre, pugui ser a ca seva el màxim temps possible.

Per tant, serà una de les grans prioritats de la conselleria -ho ha dit la consellera i vull que ho sàpiguen- augmentar les hores

del Servei d'Ajuda a Domicili -com deia la Sra. Marta Carrió-, així com del Servei de Teleassistència i també potenciar el Servei de Promoció d'Autonomia Personal.

Per tant, votarem a favor de tota la PNL, gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Té la paraula per contradiccions el grup proponent, per un temps màxim de cinc minuts. Sr. Lamin..., quan acabi de beure, tranquil.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Moltes gràcies, presidenta. Bé, en primer lloc, vull agrair el to i també el suport unànime a aquesta iniciativa. Jo crec que són d'aquests dies que, malgrat les nostres diferències i de vegades el to que un pot emprar, quan hi ha una cosa que pensam que és bona per a tots jo crec que no ens consta posar-nos d'acord, i jo crec que també això ens fa complir el paper que som, és a dir, uns administradors i uns polítics al servei de la gent, que és el que hauria de ser sempre.

Bé, dit això, totalment vull agrair evidentment el suport, ho deia la Sra. Carrió, és a dir, venim d'un full de ruta de vuit anys on no s'ha d'oblidar que hi havia un full de ruta, hi havia un pla d'infraestructures que incorporava tant un disseny d'infraestructures a nivell de centre de dia, és a dir, unes més de caràcter comunitari, residències..., també hi havia un full de ruta quant a tota l'assistència d'ajuda a domicili, amb teleassistència i altres serveis complementaris, tot enfocat a què la gent pugui complir el seu desig i, més que el desig, el que interessa és el dret a poder romandre a ca teva; és a dir, jo crec que l'objectiu i el gran repte que tenim de present i de futur és que la gent ha de poder quedar a ca seva. Perquè està demostrat, i als que ens han tocat tasques de gestió ho hem vist, és a dir, quan tu entres a ca una persona usuària, beneficiària d'un servei, quan veus que la persona... hem encertat amb aquell servei que necessitava, no es necessita tant, es necessita escoltar, es necessita adaptar els serveis a les persones i, sobretot, les infraestructures de què ja disposa la persona, que és ca seva, és a dir, el repte rau en com puc atendre aquella persona sense haver-la de desarrelar del seu entorn, casa, veïnats...

I la Sra. Durán tocava un tema fonamental, crec que és un tema de present i també de futur, que és tot el que té a veure amb la xacra de la soledat no desitjada, és a dir a una societat en què estem més comunicats que mai, que tenim més recursos que mai per interactuar, encara hi ha gent, sobretot la gent major, la gent d'edat que se sent tota sola -se sent tota sola.

Jo sempre record un comentari molt innocent que va fer una dona a un grup de memòria a Andratx, em deia: "*Bueno, pues, yo te voy a ser muy sincera, yo quiero mucho a mis hijos, pero me duele ver que mi hijo dedica más tiempo al perro que a mí, se acuerda cada mañana de sacar al perro, pero, en cambio, no se acuerda de llamarme a mí, no se acuerda de visitarme*", i jo allà, d'Andratx cap a Palma, a l'IMAS li vaig donar moltes voltes: ostres!, qualche cosa no fem bé, quan una persona creu que...-fora desmerèixer la importància que té un animal-, però...

però sí que hem de prestar atenció a aquests tipus de situacions i hi hem de posar tots els esforços.

I precisament apostes com les de Son Xigala foren aquelles apostes valentes, decidides, molt potents, de manera molt coordinada amb els ajuntaments, consells -la Sra. Carrió ho deia-, precisament perquè hi havia un full de ruta molt, molt, molt fort, d'aposta molt forta de la cosa pública per reforçar la xarxa de serveis comunitaris a centres de dia.

Crec que els centres de dia, per la pròpia característica d'aquests tipus de centres, són molt més ràpids de construir. Les residències, Sra. Durán..., és cert -és cert- que no s'ha arribat a l'objectiu que s'havia marcat, però el que també és cert és que hem passat una pandèmia, hem passat unes circumstàncies que ens han determinat, a uns per unes circumstàncies o per unes altres, i ja ens hagués agradat poder haver inaugurat molt més, posar en marxa, perquè significaria que en això també acompliríem tot allò que hem..., però no...

Però el que sí és cert, i això no es pot ni negar ni passar per alt, és que tot aquest llegat, tot aquest full de ruta que s'ha posat en marxa avui en dia es podrà veure materialitzat en forma de serveis i de places perquè s'havia posat en marxa i perquè s'havia deixat molt encaminat: haurà fet més via o menys via, però Son Dureta es podrà inaugurar perquè es va fer una aposta molt forta; Son Martorell, que ha estat una obra que és l'exemple del desastre monumental d'una empresa que ens deixa tirats, que no sé què, però això passa i passa amb escoles educatives, passa..., no hauria de passar, és així, però tampoc no hauria d'haver passat una pandèmia i l'hem patida tots i hem vist com gent moria per això. Per tant, això no ho podem obviar.

I, certament, crec que podem estar contents que no només ha de quedar aquí, no només ha de quedar amb aquestes 500 places, amb aquestes 1.000 places de centre de dia, que se n'han deixades més de 2.000 d'ajuda a domicili, ens hem de projectar, hem de ser molt més ambiciosos que tot això, però es deixarà fet, s'ha deixat fet, es podrà inaugurar i sobretot, que tota aquella gent que necessita un servei, que és el més important, la nostra funció ha de ser aquesta, podrà optar a aquella plaça prop de ca seva, sense necessitat d'haver de veure's desterrat del seu entorn i d'altres.

I una vegada més vull agrair-vos el suport i la unanimitat en aquest sentit.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Lamin. Crec que tots els vots són a favor, de tots els partits polítics. Per tant, podem dir que s'aprova aquesta PNL, la RGE núm. 1246/24, per unanimitat, per assentiment, molt bé, per assentiment, sí, senyor!, per assentiment.

2) Proposició no de llei RGE núm. 2845/24, presentada pels grups parlamentaris Socialista, Popular, MÉS per Mallorca i Mixt, relativa a reconeixement del poble sahrauí.

Passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 2845/24, presentada pels grups parlamentaris Socialista, Popular, MÉS per Mallorca i Mixt, relativa a reconeixement del poble sahrauí. Per a la seva defensa, tenen la paraula segons l'ordre en què han signat la proposició no de llei, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Lamin, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Moltes gràcies, presidenta. No ocuparem els cinc minuts, així ja ens ho hem estipulat, però sí permeti'm, abans de començar i en nom dels membres de l'intergrup, els companys i companyes que encara estam de ressaca física, emocional i alguns també de salut, vull que les meves primeres paraules siguin d'ànim i de recuperació ràpida per al nostre company Pedro, Marta sé que també està..., jo també he caigut, sembla sorprenent, però..., direm que això son gangues de l'experiència d'estar als campaments i... i res.

I abans de res, també vull donar la benvinguda als representants de l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí, el moviment, i al subdelegat Aleix Salem també per la seva presència i haver-nos acompanyat avui. Sense cap dubte ni un la justa causa del poble sahrauí no s'entendria sense persones com Vica i les companyes i companys que hi heu estat des dels anys noranta fins ara. Jo encara tenia set anys quan et recordava, Vica, així que moltes gràcies al moviment solidari i als representants de les institucions sahrauís per donar-nos suport i sobretot per donar-nos l'oportunitat d'avui poder dur una iniciativa que crec que surt del més íntim de cadascun de nosaltres; és a dir, una d'aquelles iniciatives que fa goig venir a presentar-la perquè posam per sobre de les nostres diferències un element comú, que és un element de justícia, de solidaritat i, sobretot, de l'emoció -ja dic- amb la ressaca emocional encara d'haver fet un viatge que, sense cap dubte ni un, ens ha unit més, ens ha permès conèixer una mica més un poble que és víctima d'una injustícia històrica.

Bé, començam. El passat dia 13 de gener d'enguany, es reuní a Vitòria-Gasteiz, la seu del parlament basc, la XXIIa Conferència de l'intergrup parlamentari Pau i Llibertat pel Sàhara, els representants als parlaments autonòmics de l'Estat renovam el nostre compromís amb el futur en llibertat del poble sahrauí i on es constata que han estat molt importants els acords aconseguits a les anteriors conferències d'intergrups parlamentaris i ens refermam en les successives declaracions aprovades des de la Conferència de Palma del 1992, en les quals, entre d'altres qüestions, es feia una reclamació inequívoca i fonamentada en les resolucions de les Nacions Unides i en el més estricte respecte al dret internacional del legítim poble sahrauí a la seva autodeterminació, com a últim pas al procés de descolonització que persisteix des de fa dècades.

El Sàhara Occidental és un país ocupat il·legalment pel Marroc, que ha estat declarat per les Nacions Unides com a territori no autònom, pendent de descolonització.

El 27 de febrer del 1976 fou reclamada la independència de la República Àrab Democràtica, coneguda com a RASD, i es

promulgà una constitució sobre un territori ocupat pel Marroc des de la seva marxa verda.

Des d'aleshores, el Sàhara Occidental és un territori administrat *de facto*, no *de iure*, pel Marroc. Les diferents resolucions de les Nacions Unides reconeixen el dret del poble sahrauí a la seva autodeterminació mitjançant un referèndum com a darrera passa del procés de descolonització, ja que aquesta situació respecte del Sàhara es considera com una descolonització inacabada que persisteix des de fa dècades.

LA SRA. CAÑELLAS I MARTÍN:

En els territoris ocupats pel Govern marroquí existeix tota una política de repressió i de persecució de tots aquells sahrauís que defensen l'autodeterminació del poble sahrauí. Aquesta persecució genera situacions de d'empresonament injust.

Per això, des del Parlament de les Illes Balears, volem expressar la nostra solidaritat amb tots els presos polítics i especialment els de Gdeim Lzik, per les seves condemnes injustes, imposades a través d'un procés il·legal i sense garanties, i exigim el seu immediat alliberament i donam el nostre suport a les famílies per la seva lluita per la justícia, amb garanties suficients dels drets humans.

Ara 48 anys després de la declaració de la República Àrab Sahrauí Democràtica, hem de fer un reconeixement explícit de la situació en la que es troba i hem de deixar clar que és el Front Polisari l'únic i legítim representant del poble sahrauí, com ha reconegut l'ONU i la comunitat internacional. Per tant, la presència marroquina al Sàhara Occidental és il·legal i no pot tenir efectes jurídics o polítics, que malbaratin el dret del poble sahrauí a l'autodeterminació i la independència.

Amb motiu de la commemoració del 48è aniversari, el Parlament de les Illes Balears vol seguir expressant el seu suport al poble sahrauí. Per tot això, els grups parlamentaris sotassignants presentem la següent proposició no de llei.

1. El Parlament de les Illes Balears constata que el Sàhara Occidental és un territori no autònom, sotmès al dret internacional que mai ha pertangut al Regne del Marroc, i per això li exigim que cessi l'ocupació il·legal del Sàhara Occidental i permeti l'exercici del dret del poble sahrauí a l'autodeterminació.

2. El Parlament de les Illes Balears segueix considerant de referència l'acte de l'Audiència Nacional que es pronuncia sobre Espanya com a potència administradora lliure del Sàhara Occidental.

3. El Parlament de les Illes Balears exigeix al Regne del Marroc que es produeixi l'immediat alliberament dels presos polítics i de consciència sahrauís i cessin les violacions dels drets humans a les presons que controla, garantint la integritat física i psíquica dels presos, així com traslladar la solidaritat a les seves famílies.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

El Parlament de les Illes Balears reiteram el nostre afecte i solidaritat als presos de Gdeim Lzik, que van rebre injustes condemnes en un procés il·legal i sense garanties, i exigim el seu immediat alliberament i acompanyam les seves famílies en la seva lluita per la justícia i la seva llibertat.

El Parlament de les Illes Balears continua denunciant l'espoli dels recursos naturals, tot i les sentències, al Sàhara Occidental per part del Govern del Marroc, i exigim a les empreses que operen a la zona el respecte al dret internacional i als drets de la població sahrauí. Instam als interessats, empreses i països a entaular negociacions amb els legítims representants del poble sahrauí, que no és més que el Front Polisari.

El Parlament de les Illes Balears considera que, a la vista de la greu situació que es viu al Sàhara Occidental, la MINURSO, amplii les seves funcions i escomeses al Sàhara Occidental. Per això, instam a Nacions Unides que doti la missió de la potestat per a la vigilància i salvaguarda dels drets humans de la població sahrauí en els territoris ocupats.

El Parlament de les Illes Balears exigeix a la Unió Europea que faci efectiva la clàusula de respecte als drets humans, establerta a l'acord preferencial amb el Regne del Marroc.

El Parlament de les Illes Balears vol reforçar la nostra cooperació política amb la Unió Nacional de Dones Sahrauís, pel paper fonamental i decisiu que desenvolupen en els campaments de la població refugiada i, alhora, fer una crida en relació amb la seva situació d'invisibilitat de les víctimes de la violació dels drets humans, amb especial referència a les dones desaparegudes en els territoris ocupats.

El Parlament de les Illes Balears insta les institucions públiques de l'Estat espanyol a continuar i incrementar el suport solidari i humanitari, tant a la població refugiada als campaments de Tinduf, com als habitants sahrauís dels territoris ocupats.

El Parlament de les Illes Balears alerta el Govern espanyol, perquè adopti un posicionament ferm i explícit davant els reiterats intents del Govern del Regne del Marroc per estendre el seu àmbit de competència a les aigües pròximes a les Canàries, que reflecteix un clar interès expansionista, que pot acabar generant més problemes i inestabilitat a la regió.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

El Parlament de les Illes Balears insta a Nacions Unides a promoure, sense més dilació, la solució justa i definitiva del conflicte del Sàhara Occidental, solució que passa per portar a la pràctica el dret d'autodeterminació del poble sahrauí, mitjançant la celebració del referèndum. Instar el Consell de Drets Humans de l'ONU a Ginebra, que nomeni un relator de drets humans per al Sàhara Occidental.

El Parlament de les Illes Balears insta a avançar en l'atorgament d'uns estatuts diplomàtics a la representació del Front Polisari a Espanya, com a únic i legítim representant del

poble sahrauí, així, reconegut per l'ONU. Així mateix, s'avanci en el reconeixement de la RASD.

El Parlament de les Illes Balears insta els mitjans de comunicació, a tractar el conflicte del Sàhara Occidental amb la mateixa importància i rellevància que li confereix la societat i animem a tantes persones solidàries el fet que a través de les xarxes socials difonguin i denunciïn la situació del Sàhara Occidental.

El Parlament de les Illes Balears insta els àmbits universitaris, judicials i politicoadministratius a seguir treballant per l'aclariment de les actuacions contra els drets humans ocorreguts en el Sàhara Occidental.

El Parlament de les Illes Balears especialment demana a l'Institut Cervantes reforçar els llaços culturals i difusió de la llengua espanyola, segona en el Sàhara Occidental, en la seva presència als campaments de la població refugiada.

El Parlament de les Illes Balears expressa el seu agraïment a les associacions, federacions i col·lectius solidaris i socials, que treballen dia a dia units per l'amistat amb el poble sahrauí, i l'únic fi és aconseguir un futur en llibertat per al poble germà. En aquest sentit, consideram encomiable la feina de l'Associació Internacional de Juristes.

Per últim, el Parlament de les Illes Balears valora la importància fonamental del programa d'acollida de fillets i filletes Vacances en Pau, màxim exponent de la solidaritat i de les relacions d'afecte i proximitat entre les famílies sahrauís i espanyoles.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies a tots els representants dels partits polítics. Ara en torn de fixació de posicions, pel Grup Parlamentari VOX té la paraula el Sr. Buades, per un temps màxim de cinc minuts. No, no vol parlar.

Alguns dels proposants vol fer ús de la paraula durant cinc minuts? No.

Acabat el debat idò, passam a votar la proposició RGE núm. 2845/24.

Passam a votar idò, un, dos, tres, ja.

Tens temps encara, tens un segon.

(Remor de veus)

Ho tornam fer, què ha anat bé? Ho tornam fer, ho tornam fer.

Passam a votar idò, un, dos, tres, ja.

Ara Joana? Va bé.

12 vots a favor i 1 en contra.

Queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 2845, relativa al reconeixement del poble sahrauí. Moltes gràcies a tots.

No havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies i moltes gràcies també als convidats d'aquí. Moltes gràcies, gràcies.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS